

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput III. (a) Isidorus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

disput. 93. num. 7. Gutierrez de *matrim. cap. 1. n. 17.* sed etiam de adulterio, ut rectè exposuerunt Sarmientus *lib. 1. select. cap. 5. num. 1.* Pichardus in §. *item lex, numer. 4.* *Instit. de public. iudiciis,* adducentes textum in *dict. leg. si uxor, §. Divi.* Nec obstat, adulterium non nisi in nuptam committi, *leg. inter 6. in princip. ff. de adult. leg. inter 101. ff. de verb. sign. cap. lex, §. adulterium 36. quest. 1.* docent pluribus relatis Sanchez *lib. 1. de matrim. disp. 2. num. 2.* Molina *d. disp. 93. num. 6.* Nam respondetur, quod licet propriè adulterium in nuptam committatur, sufficit tamen quod spes iusta thori violetur, ut adulterium committatur, §. *si minor, quæ spes vinculum inducit, donec vel alio matrimonio, vel renunciatione dissolvatur, l. miles 11. §. quærebatur. ff. ad l. Jul. de adult. l. 2. §. in sponsalibus, ff. de divortis: notat Sarmiento d. cap. 5. num. 2.* Ut sic jam appareat, propter adulterium tempore sponsaliorum commissum, sponsam jure mariti accusari posse, ut docent Glossa verbo *Sponsam, in capite quemadmodum 25. de jurejur. & alii laudati à Sanchez supra, num. 1.* Sarmientus, Cujacius, &

Faber *suprà.* Novo tamen rescriptio opus fuit, ut dispositum in uxorem per legem Juliam, rescripti interpretatione ad sponsam protraheretur, ut notavit Briffonius *lib. 2. de adult. alioquin enim lex Jul. locum non habebat in eo,* qui cum alterius sponsa concubisset, ut ait Paulus in *fragm. veterum juris Auctorum, num. 4.* cujus loci meminit Costanus de *sponsal. titul. quid sint sponsalia, num. 14.* Hoc tamen procedebat jure civili antiquo; nam hodiè duntaxat uxor, vel sponsa de presenti jure mariti accusari potest, *l. 1. tit. 17. part. 7. l. 4. tit. 20. lib. 8. Recopil. Gomez in l. 80. Tauri, num. 47.* Farinacius in *praxi, q. 141. num. 50.* Illud tamen non omitam, peccantem cum sponsa alterius de futuro, teneri exprimere in confessione circumstantiam illam, ut resolvent Sarmiento *d. cap. 5. num. 3.* Molina de *just. dict. disput. 93. num. 8.* Rebell, de *obligat. justitiae 1. p. lib. 4. quest. 8. sect. 1. num. 9.* Gutierrez *d. cap. 1. de matrim. num. 18.* et si minùs rectè neget Covarr. *d. cap. 1. num. 18.* nec verius distinguat Sanchez *d. diff. 2. num. 6.* quem reprehendit *d. lib. 12. cap. 6. num. 8.*

CAPUT III.

(a) Isidorus.

PUberes à pube sunt vocati, idest à pudencia corporis nuncupati, quia hæc loca primò lanuginem ducunt. Quidam autem ex annis pubertatem existimant, id est, eum puberem esse, qui 14. annos explevit, quamvis tardissimè pubescat. Certum autem est, eum puberem esse, qui ex habitu corporis pubertatem ostendit, & generare jam possit. (b) Puerperæ sunt, quæ annis puerilibus pariunt. Unde & Horat. Laudantur simili prole puerperæ. Et dictæ puerperæ, vel quòd primo partu gravantur, vel quòd primos pueros pariunt.

NOTÆ.

1. (a) [Isidorus.] Ita etiam legitur in *collect. sub hoc tit. cap. 7.* & reperitur textus hic *lib. 11. etymolog. ipsius Sancti, cap. 2.* ex quo litteram textus restituo, prout reperitur *tom. 1. operum ipsius Sancti,* ex editione Joannis Grial, quam jussu Magni Philippi II. ex vetustis exemplaribus emendatam, & correctam edidit Sanctus Isidorus, Doctor Hispaniæ, & Hispalensis Præsul. Scripsit varia opera, quæ recenset Sanctus Braulius Episcopus Cæsaraugust. & de hoc Etymologiarum libro ait: *Etymologiarum codicem, nimia magnitudine distinctum ab eo titulis, non libris, qui rogatus eum fecit, quamvis imperfectum ipse reliquerit, ego in viginti libros divisi.* Quod opus omni modo Philosophiæ conveniens quisquis crebrâ meditatione perlegerit, non ignotus divinarum, humanarumque rerum scientiâ meritò erit; ibi redundans diversarum artium elegantia, ibi quæcumque ferè sciri debent, restricta collegit. De ejus Sancti præclaris animi dotibus, litteris, sanctitate, & miraculis, quibus claruit, plura ex pluribus congestit Tamayo à Salazar *tom. 2. martyrol. Hist. die 4. Aprilis.* Ejus opera, quæ extant ex vetustis exemplaribus emendata, & notis illustrata Garfiaz à Loaysa, edidit jussu Philippi II. Joannes Grial.
2. (b) [Puerperæ.] Consonat D. Hieronymus in

cap. 4. Hieremia, ibi: Puerpera interpretatur, quæ primos partu factus. Nec est cur Cujacius in præsentem hanc etymologiam falsitatis arguat, quia foemina quæ quacumque ætate pueros pepererunt, puerperæ dicuntur; nam licet id verum sit, & probetur ex *l. illa 163. §. pueri ff. de v. s. ibi: Puerperas appellant recentes ex partu;* Terentio in *Andria,*

— — — Multo rectius est,

Quam illam puerperam nunc duci, huc pernam, agrotam.

Plauto in *amphit.*

Postquam parturire hodie uxor cepit tua,

Vbi utero exorti dolores, ut solent puerperæ,

Invocat Deos immortales, ut sibi auxilium ferant,

Manibus puris, capite aperto.

Immò omne quod ad partum pertinet, puerperium dicatur, Gellius *lib. 12. noct. cap. 1.* Unde Ovidius *lib. 10. metamorph. ait:*

Admovitque manus, & verba puerpera dixit.

Nempe verba, quæ in puerperio pronunciantur ad juvandum ipsum partum: tamen eleganter D. Isidorus, juxta sententiam D. Hieronymi & Horatii *lib. 4. carminum,* puerperam dixit, quæ primum partum edidit; non tamen negavit sanctus Doctor etiam foeminam majorem partum edentem puerperam appellari posse.

COMMENTARIUM.

^{3.} Pubertas à pube dicitur; est autem pubes, quæ vigoris vestigium dicitur *in l. 4. C. qui testament. facere.* & illustrat Amaya in *l. unica, C. de majuma, num. 37.* lanugo, quæ maribus ut plurimum 14. anno, aut 15. fœminis 12. aut tardius, circa pudenda oriri solet, ut probat Paulus Zacchias *lib. 1. q. 99. medicolegal. q. 6.* ejus meminerunt Aufonius in *Rosa.*

Collige virgo rosas, dum flos novus, & nova pubes.

Horatius *lib. 2. carm. od. 8.*

Pubes tibi crescit & omnis.

Hippocrates *lib. de natura puer* ait: *At simul ac mensibus genitura via patet, tunc puero ac virgini extrema cuticulâ rarefcente, pilus in pube nascitur.* Unde juxta ipsum pubertas id vitæ spatium dici potest, in quo primum pube in pudendis aliisque corporis partibus erumpente, primum ad generandum homo aptus fit. Idem Hippocrates relatus à Menochio *lib. 2. de arbitrariis, centuria 2. casu 57.* in homine septem ætates à septennio in septennium præscripsit, & per consequens secundam pupillarem, sive puberem in secundo septennio terminavit. Stoici eandem certitudinem sequuti fuerunt, prout se, sectamque suam reipub. & civilibus negotiis accommodabant, teste Plutarcho *in lib. de pugnis Stoicorum, cap. 24.* Hujus opinionis fuisse Epicureos illud suadet, quod omnia certo in tempore perfici & consummari existimabant, ut constat ex Lucretio, qui eorum doctrinam nobis repræsentat *de natura rerum lib. 5. ibi:*

*Quominus est mirum si certo tempore luna
Gignitur, & certo deletur tempore rursus,
Cum fieri possint tam certo tempore multa.*

Et paulò superius de ætatibus hominum certis dierum periodis advenientibus, sic cecinit:

*Nec minus incerto dentes cadere imperat ætas
Tempore, & impubem molli pubescere cutem,
Et pariter mollem malis admittere barbam.*

Ubi ea verba, incerto disjungenda sunt, non conjungenda, ut legatur in certo, ut ibi notavit Dionysius Lambinus. Itaque sentiebant Epicurei, non tantum à lege, sed etiam à natura ætates hominum certitudinem habuisse: per contrarium Plato *lib. 11. de legib. ætati nihil detulit, sed ex habitu corporis, tam in fœminis, quam in maribus rem diffiniendam esse præscripsit; locum afferunt Menochius & cent. 2. casu 58. num. 3. Revardus lib. 4. var. cap. 10. Cerda in Virgilium lib. 7. Aneid. non procul à principio.* Alii utrumque requirebant, nempe ætatem quatuordecim annorum in viro, duodecim in fœmina; & hoc amplius, ut tales possent ex habitu corporis reputari. Ex his forsan primus fuit Euripides, qui in tragœdia Iphigeniæ inducit Clypten matrem sic de filia loquentem:

Sed & lex & ætas idem postulant ut elocetur.

Quem locum imitatus fuit Virgilius *lib. 7. Aeneidos circa princip. loquens de Lavinia Latini Regis filia:*

*Sola domum, & tantas servabat filia sedes
Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.*

Ubi notat Servius, Poëtam secundum jus Romanorum loquutum fuisse, quo ab utroque simul discernebatur, nubilis, & pupillaris ætas, ab habitu scilicet, & ab annis; quem reprehendere volunt Hieronymus Magius *lib. 1. miscel.*

cap. 2. sed rectissime defendit Cerda ibi. Ex iis tribus sententiis Consulti etiam tres sententias sequuti fuerunt. Proculejani ab ætate pubertatem diffiniabant: Sabiniani, seu Cassiani, ab habitu corporis hanc ætatem discernebant: Priscus, qui fuit Javolenus, ut rectè suspicatur Benedictus Pinellius *lib. 2. select. cap. 4. ex num. 22.* quamvis multa à Cassio deduxit, ut constat *ex l. 2. §. ultim. ff. de orig. juris,* tamen sic voluit Sabinianorum sententiam temperare, ut ætatem non respiceret, & habitum simul corporis requireret. Proculejanorum sententia obtinuit; ideoque pubertas legalis contingit fœminis post 12. annos, viris post 14. Et quamvis illam pubertatis diffinitionem sibi adscribat Justinianus *in l. ultim. C. quando tutor vel curator. §. 1. Instit. quibus modis tutela finitur;* fuit tamen multò ante Justinianum observata; namque insignis Theologus, & Jurisconsultus Tertul. qui tempore Severi Imperat. floruit, *in libro de veland. virginibus,* ait: *Tempus Ethnici observant, ut ex lege natura jura sua ætatibus reddant: nam fœminas quidem à 12. annis; masculos verò à duobus amplius ad negotia mittunt.* Idem *in lib. de anima,* prodidit: & quia ibi rationem à nostris prætermittam asserit, cur homines adventu pubertatis sapiant, non abs re erit illius verba subnectere: *Quoniam autem & retro præstrinxerimus omnia naturalia anime ipsi substantiæ inesse pertinentia ad sensum, & intellectum, & ex ingenito anime sensu, sed paulatim per spatia ætatis procedere, & varie per accidentia evadere, pro artibus, pro institutis, pro locis, pro dominatricibus potestabilibus; quod tamen faciat ad carnis, animæque propositam nunc societatem, pubertatem quoque animalem cum carni dicimus convenire, pariterque & illam suggesta sensuum, & istam processu membrorum ex surgere à quatuordecimo ferè anno: non quia Asclepiades inde sapientiam suspexit, nec quia jura civilia ab hinc agendis rebus adtemperat, sed quòd & hac de primordio ratio est. Si enim Adam, & Eva ex agnitione boni & mali pudenda tegere senserunt, ex quo id ipsum sentimus, agnitionem boni, & mali profitemur: ab his autem annis, & suffusior, & vestitior sexus est, & concupiscentia oculis arbitris utitur, & communicat placitum, & intelligit quæ sint. Nisi dicamus, Tertullianum, qui Stoicus fuit, ut comperuerunt Lipsius *lib. 1. manduct. ad Stoic. discip. cap. 17. Quevedus in defens. doct. Stoic. loquutum fuisse juxta eorum sectam.* Macrobius verò, qui totus fuit in sequenda & illustranda doctrina Hippocratis, illi adhæsisse, & ita pupillarem ætatem primum lege data præscripsisse, ut docuit magnus Præceptor D. Josephus Retes *in acad. de adqur. hered. in princip. num. 23.* Quocirca Macrobius, qui ante Justinianum vixit, *lib. 6. Saturn. testatur secundum jura publica 12. annum in fœmina, & 14. in puero pubertatis ætatem diffinire; licet enim ante, vel post eos annos pubertas naturalis contingat nonnunquam, ut ex Philosophis & Medicis probant Zacchias lib. 1. tit. 1. q. 6. plures apud Narbonam de atate anno 14. q. 1. Arnisaus de jure connub. cap. 2. sect. 1. tamen leges ea, quæ frequenter accidunt, respiciunt, l. nam ad ea, l. neque leges, ff. de legibus:* idem eam ætatem pro pubertate utrique sexui præfinierunt, rejectaque fuit Cassianorum sententia, quia juxta eam inhonesti inspectio, saltem virorum necessaria erat ad cognoscendam pubertatem, ut deduci-*

tur ex l. 4. ff. de in litem jurand. l. si dies 21. ff. quando dies legat. l. final. C. quando tutor, l. curator, l. 4. C. de testam. l. minor 32. ff. de minor. quam è mendis correptam restituit Petitus ad jus Aticum lib. 2. tit. 4. l. unic. in C. Gregoriano, si major fuerit pubes, d. princip. Instit. quibus modis tutel. finit. & referunt Quintilianus declam. 279. ibi: Postea nudari filium, atque in conspectu iudicium constitui coegisset, atque interrogaret, an ille maritus esset, qui fieri pater non posset, puta nondum habebat mariti dolo rem. Plato lib. 11. de legibus, ibi: Convenientiam ætatis ad nuptias & contra, iudex nudos omnino mares, pubem usque inspiciens, iudicet. Docuerunt, & probarunt hanc corporis inspectionem apud Romanos in ulo fuisse Petr. Herod. ad dictam declam. Quintilianii. Olyald. lib. 3. Donel. cap. 14. Duarenus ad titul. qui testamenta facere, Costa in cap. si pater, verbo impubes, de testament. Petitus ad jus Aticum lib. 2. tit. 4. Cujac. in l. 17. C. de pactis, Menoch. de arbit. casu 58. num. 3. Sanchez de marim. lib. 7. disp. 104. n. 32. Cujac. lib. 2. cap. 1. ubi exponit legem Thais 41. §. libertate, de fideicom. libert. P. Faber lib. 3. semestr. cap. 6. Olyald. 3. Donel. cap. 4. litter. E. Faber in jurispru. tit. 22. princip. 2. Pinel. lib. 2. select. cap. 4. num. 17. Pancirolla lib. 2. variar. cap. 95. Forner. lib. 2. rer. quod. cap. 26. Merillus lib. 1. observ. c. 22. Amaya lib. 3. observ. cap. 3. num. 34. & in l. unic. C. de majum. num. 35. D. Petrus de Velasco in rixis consult. fol. 66. Lælius Bisciola lib. 1. horar. successiv. cap. 20. Narbona d. q. 1. Paulus Zacchias d. q. 6. licet Revardus lib. 4. variar. cap. 10. existimet Casianos æstimasse pubertatem ex habitu corporis, intelligentes per habitum corporis, universi corporis positionem, figuram, ac formam; non verò inhonestam aliquam corporis inspectionem: & ante Revardum non multò aliter Cujac. sentit, & cum eo Faber d. tit. 2. princip. 2. Nec dissentire plene videtur Salmut. in Pancir. tit. 43. consentit Revard. Theoph. tom. 4. sect. 2. cap. 8. fol. 804. cum indecora valde sit corporum nudatio, ut probat ipse Theoph. Cur autem fœminæ citius pubescant quàm viri, quæri solet in l. quæ ætate, ff. de testam. & Theophrastus lib. 1. de causis plantarum, eam rationem affert; quoniam natura spissa & sicca non facile augetur; contra laxa & humida crescent celeriter, ut videre est in arboribus & plantis; atque idè fœminas celerius augeri, & pubescere quàm mares, eo quòd naturâ humidiores, solutioresque sint. Aristot. lib. 4. de generatione, cap. 6. ait: Intra parentem longiore quidem tempore fœmina concipiuntur, quàm mares; at cum in lucem venerint, celerius perficiuntur; nam & pubes, & vigor, & senectus prius illis obtingunt. Sunt enim fœmina naturâ debiliores, frigidioresque, & sexum fœminicum, quasi lesionem naturalem, & detrimentum esse putandum est. Proinde ob suam debilitatem cito ad ætatis florem, senectutemque perveniunt, cum omnia minora, ut in artis sic in naturæ operibus citius ad finem perducantur. Macrobius lib. 7. Saturn. cap. 7. ibi: Quod cito admoventur generationi fœmine, non nimii caloris, sed naturæ infirmioris est, ut exilia poma celerius maturefcunt, robusta serius. Idem lib. 1. in somno Scip. Bis septem ipsa ætas necessitate pubescit, tunc enim moveri incipit vis generationis in masculis, & purgatio fœminarum: idèd tutela pueris quasi virile jam robur absolvitur; de qua ta-

men fœmina propter votorum festinationem maturus biennio legibus liberantur. Quæ ultima verba exponenda sunt; id est, propter festinationem voti contrahendi matrimonium; nam licet tam vir, quàm fœmina adveniente pubertate carnis tiuillationes sentire incipiant; tamen vir non ita cito votum nuptiarum habet, quàm fœmina, cum aliter per vagos, etsi illicitos, concubitus vitare soleat. Fœmina tamen, quæ propter honestatem ab illis amovetur, citius votum nuptiarum habet. Facit ratio Ulpiani in l. mulier, §. propon. ff. ad Trebel. alias rationes prosequuntur Paulus Zacchias dict. quæst. 6. ex n. 51. Narbona d. quæst. Hæc de pubertate naturali, & legali. Est alia plena pubertas, quæ in adoptionibus, & legatis alimentorum observatur, quam Consulti anno 18. diffinierunt, l. adrogato, ff. de adopt. §. minorem, Instit. cod. sub tit. Itaque Imperator Hadrianus constituit, si usque ad pubertatem alimenta relinquuntur, pueris usque ad 18. & puellis usque ad 14. ætatis annum præstanda esse, l. Mela, ff. de aliment. legat. Costa in cap. si Pastor, verbo impubes, n. 3. Quare autem plena pubertas his annis æstimetur, triplex ratio asseri potest. Prima, quoniam naturâ frigidiores ante illam ætatem non solent pubescere, cap. puberes, hoc titul. ibi: Quamvis tardissime pubescat. Unde Paulus lib. 3. sentent. Spadones, inquit, eo tempore testamentum facere possunt, quo pleriq. pubescunt, id est anno 18. Secunda ratio deducitur ex Hippocrate suprâ relato. Tertio ex eo, quod ea ætate multum valeant mortales corpore & animo: quemadmodum Mæcenus docet apud Dionem Cassium lib. 52. Cæterum, inquit, in Equestrem statum allegendi octodecim annos ætatis habere debent; hac enim potissimum ætate firma corporum, & animarum habitus conficitur.

His animadversis, ut ad præsentem textum accedamus, & rationem, quare Raymundus cum Exponitur præsentis textus, sub hoc titulo compilavit, agnoscamus, sciendum est, in eo S. Isidorum pubertatis etymologiam docere, & simul sententiam Proculianorum & Cassianorum referre; & hanc posterio rem Cassii approbare, utpotè magis propriam & congruentem etymologiæ pubertatis, quam assignaverat, & adstruere intendebat; non quia approbasset inhonestam inspectionem, ut vulgò creditur, & docuit Antonius Hothomanus in dialog. de barba; sed tantum quia pubertatem eximius Doctòr æstimaverat ex habitu corporis, ut quando ex universa corporis positione constat generandi potestatem adesse, tunc pubertatem contigisse dicamus, ut etiam docuit Gregorius VII. in cap. 3. hoc titul. in prima collect. ibi: Manifestam est eum puberem esse, qui gestulatione sui corporis talis est, ut etiam procreare possit, licet ad metas legibus definitas non pervenerit. Et licet sacri Canones pubertatem legale in matrimoniis contrahendis agnoverint, cap. continebatur, cap. attestaciones, cum sequenti, hoc titul. tamen quia aliquando malitia supplet ætatem, & vigorem naturæ præcocem reddit; idèd eo casu, cum adsint discretio ad consensum præstandum, & simul facultas coeundi, potest contrahi matrimonium, quia pubertas naturalis adest, licet legalis non advenerit, cap. Illis, cap. ult. hoc titulo, cap. final. de eo qui cognovit, leg. 6. tit. 1. part. 6. docent Sanchez lib. 7. de matrimon.

mon. disp. 104. n. 20. Basilius lib. 7. de matrim. c. 65. præfenti, in d. c. de illis, dum docent, semper ætatem ad matrimoniū æstimari ex habitu corporis.

C A P U T I V.

Alex. III. (a) *Herfordiensi Episcopo.*

Litteras tuæ fraternitatis recepimus, ex quarum tenore perpendimus, quod quidam parochianus tuus A. nomine, cum esset perfectæ ætatis, quandam puellam in (b) cunabulis desponsavit: procedente verò tempore idem A. matrem puellæ cognovit, & eam in uxorem accepit. Unde quia dubitas, an hujusmodi matrimonium stare debeat, à nobis exinde consilium postulasti: super quo fraternitati tuæ taliter duximus respondendum, quod si præfatus vir matrem præfatæ puellæ, antequam puella ipsa septimum annum complevisset, in uxorem accepit, matrimonium ipsum non dissolvas, sed eundem virum præfatam mulierem, sicut uxorem, liberè tenere permittas, cum hujusmodi desponsationes nullæ sint quæ in cunabilis sunt. Verùm si postquam præfata puella septimum annum complevit, prædictus vir matrem in uxorem accepit, cum sponsalia ex tunc placere consueverint, inter eos sententiam (c) divortii non differas promulgare, nec ipsum, seu filiam, seu matrem uxorem habere permittas.

N O T Æ.

1.

(a) *Herfordiensi.*] Ita etiam legitur in 1. *colleç. sub hoc tit. cap. 5. & post Concil. Lateran. p. 12. cap. 2. De hac diocesi egi in cap. 2. de temp. ordin.*

2.

(b) *Cunabulis.*] Cunabula enim sunt infan-

tiæ panni, quos solos mortui secum referunt, quasi retroacti ad diem natalem, & ineuntem ætatem, ut ex D. Hieronymo & Arnobio probat Cujac. in præsent.

(c) *Divortii.*] Propter impedimentum publicæ honestatis nullum fuerat conjugium, ut probavi in cap. 3. de sponsalibus.

C A P U T V.

Idem. (a) *Eborac. Archiepiscopo.*

Accessit ad præsentiam nostram nobilis vir Vv. filius G. cum litteris tuis, ex quarum tenore perpendimus, quod cum filiam cujusdam nobilis viri, dum esset minoris ætatis, desponsasset, postmodum ipsam assensum in hac parte non præbente, antequam ad nubiles annos pervenisset, celebratum est inter eos divortium: procedente verò tempore, defuncto patre puellæ matrem ejus Vv. sibi matrimonio copulavit; quod quidem factum cum sustinere nolles, cum sollicitè monuisti, ut ipsam dimitteret: & quia monitis tuis in hac parte noluit acquiescere, ipsam excommunicationis vinculo innodasti; tamen acceptam ab eo cautione, quod nostram adiret præsentiam, & super hoc statutum nostrum firmiter observaret, eundem mandato nostro absolutum denunciaisti, & cum litteris tuis ad præsentiam nostram misisti. Verùm præfatus Vv. in nostra præsentia constitutus, suam nobis assertionem proposuit, quod puellam ipsam dum esset infra septimum annum desponsavit, postea antequam ad nubiles annos pervenisset, noluit aliquatenus consentire, ut præfatum Vv. in virum acciperet, & ita cum patre suo, in cujus potestate remanserat, & cum præfato Vv. ad præsentiam tuam accessit; & cum ab ore puellæ audisses, & per eam cognosceres, & per patrem ejus, quod memoratum Vv. in virum volebat, statim illum in plena Synodo ab hujusmodi desponsatione publicè absolutum denunciaisti. Elapsis verò pluribus annis post, mortuo patre puellæ, charissimus in Christo filius noster H. Anglorum Rex matrem supradictæ memorato Vv. tradidit in uxorem, quam idem Vv. ut discordia orta inter consanguineos suos, & consanguineos mulieris sopiretur, accepit, & solenniter desponsavit, & etiam sine contradictione Ecclesiæ duxit, & ex ea liberos procreavit, & puella fuit alteri viro copulata. Unde licet contineatur in litteris tuis, quod ipsa puella erat ætatis minoris, quando hujusmodi desponsatio facta fuit; tamen refert, utrum esset minoris ætatis proxima ætati apta matrimonio, aut infra septem annos. Ideoq; f. t. p. A. f. m. quat. rei veritate inquisitâ diligenter, & cognitâ, si tibi confiterit, quod præfata non esset septennis quando præmemorato Vv. desponsata fuit, & postea in eum non consenserit; & quod idem Vv. ab hujusmodi desponsatione per

te